

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 114)

2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 2461 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile 190 ve 270 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 7.5.1992 Tarih ve 3798 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/410, 3/480)

Türkiye

Cumhurbaşkanlığı

27.5.1992

B.01.0.KKB.0.00.00.00

Kan.Kar. : 39-18/A-492-366-1207

Konu : 3798 Sayılı Kanun

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞANLIĞINA

İlgi : 12 Mayıs 1992 tarih ve A.01.0.GNS.0.0.00.02/498-2361 Sayılı yazınız.

İlgideki yazınıza ekli olarak gönderilen ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca 7.5.1992 tarihinde kabul edilen 3798 Sayılı "2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 2461 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile 190 ve 270 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" incelenmiştir.

1. Yargı ile ilgili çeşitli kanunlarda yapılan değişikliklerin başlıcaları aşağıda yazılı olduğu biçimde özetlenebilir.

a) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun, atama ve nakillere ilişkin kararlarının (Müşterek Kararname) ile yayımlanması esası kaldırılarak, bu kararların doğrudan Resmî Gazetede yayımlanması;

b) Adalet Bakanlığı üst düzey kadrolarındaki görevlere atamaların, Bakanın teklifi ve Başbakanın onayı ile yapılması;

c) Bakanlık Müşavirlerine Bakan onayı ile atama yoluna gidilmesi;

d) Bakanlık merkez kuruluşundaki hizmetlerde çalışan birinci sınıf hâkim ve savcılar ile diğer sınıflara mensup hâkim ve savcıların Adalet Bakanının teklifi üzerine; idari yargıdan gelmiş olanlar idari yargıda, adli yargıdan gelmiş olanlar adli yargıda durumlarına göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca uygun görülecek hâkimlik ve savcılık görevlerine teklif tarihinden itibaren en geç bir ay içinde atanmaları;

e) Bakanlık Müsteşarlığı, Müsteşar Yardımcılığı, Teftiş Kurulu Başkanlığı, Genel Müdürlük ve Yardımcıları, Müstakil Daire Başkanlığı gibi görevlere, birinci sınıfa ayrılmış ve yüksek mahkemeler üyeliğine seçilme koşullarını taşıyan hâkim ve savcılar arasında da, muvafakatları alınmak suretiyle Bakanın teklifi, Başbakanın onayı ile atama yapılması;

f) Birinci sınıfa ayrılmış ve bu sınıfa ayrıldığı tarihten itibaren altı yılını doldurmuş, Yargıtay ve Danıştay üyeliklerine seçilme hakkını yitirmemiş olan hâkim ve savcıların, birinci sınıf hâkim sayılacakları ve bunların, Yargıtay ve Danıştay üyelerinin istifade ettikleri her türlü malî hak ve ödeneklerden yararlanacakları;

g) Görgü ve bilgilerinden yararlanmak üzere Bakanlık Merkez teşkilatındaki birinci sınıf hâkimler arasından, onbeş (Bakanlık Yüksek Müşaviri); özel önem ve öncelik taşıyan teknik konularda Bakana yardımcı olmak üzere, Genel İdare Hizmetleri sınıfına mensup ve Bakanlık makamına bağlı onbeş (Bakanlık Müşavirliği) ile (Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği) teşkil edilmekte ve bunlardan (Bakanlık Yüksek Müşavirliği) ne Adalet Bakanının teklifi ve Başbakanın onayı ile (Bakanlık Müşavirliği) ne ise, Bakan onayı ile atama yapılması;

h) Bakanlık teşkilatında (Yayın İşleri Daire Başkanlığı) ve (Teknik İşler Daire Başkanlığı) adı ile iki yeni yardımcı birim kurulması;

1. 270 sayılı Yüksek Hâkimlik Tazminatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnemenin 3 üncü Maddesinin (C) fıkrasının birinci paragrafındaki “yarısı” ibaresinin “tamamı” şekline dönüştürülerek Askerî Hâkimler için emeklilik statüsünde yarı oranında ödenen Yüksek Hâkimlik Tazminatının tam olarak ödenmesi, “kıdemli albaylara” ibaresinin “albaylara” şeklinde değiştirilmesi ve bu arada general / amiral rütbesinde olmaları şartı ile (Askerî Yargıtay İkinci Başkanı, Genelkurmay Adli Müşaviri, Millî Savunma Bakanlığı Askerî Adalet İşleri Başkanı, Millî Savunma Bakanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı, Millî Savunma Bakanlığı Askerî Adalet Teftiş Kurulu Başkanı ve Millî Savunma Bakanlığı-Baş Hukuk Müşaviri ve Davalar Dairesi Başkanı) na Askerî Yargıtay - Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Başkanı seviyesinde yüksek hâkimlik tazminatı ödenmesi;

Öngörülmüştür.

2. Yukarıda da açıklandığı üzere 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 13'üncü maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılarak, adli ve idarî yargı hâkim adaylarının atanmasında “müşterek kararname” ile atama yöntemi terk edilmiş ve Kurulun atamaya ilişkin tüm kararlarının Resmî Gazetede yayımlanması kabul edilmiştir.

Atama kararlarının bir yürütme işlemi olduğunda kuşku yoktur. Anayasa'nın (yürütme yetkisi ve görevi) başlığını taşıyan 8 inci maddesinde; yürütme yetkisi ve görevinin, Cumhurbaşkanlığı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasa ve kanunlara uygun olarak kullanılacağı ve yerine getirileceği, öngörüldüğüne göre; bu atama kararının, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı siyasi sorumluluğunu taşıyacak olan Adalet Bakanı ve Başbakan tarafından imzalanmaması, ayrıca Türk Milleti adına karar verecek olan bu kişiler hakkındaki tasarruflarda Devletin ve yürütme erkinin başı olan, Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eden, Anayasa'nın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetmekle yetkili ve görevli Cumhurbaşkanının imzasının bulunmaması, parlamenter sistemin gereklerine ve geleneğine aykırı olduğu gibi, şimdiye kadarki atamalarda izlenen kurumlaşmış teamüli yöntemle ve özellikle Anayasa'nın 8, 104 ve 105 inci maddelerine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Her ne kadar Anayasa'nın 159 uncu maddesinde; adli ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma gibi görevlerin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna ait olduğu belirtilmekte ise; bu Kurulun atama ve nakletmeyle ilgili alacağı kararlarda Adalet Bakanı, Başbakan ve Cumhurbaşkanının imzasının bulunması, Kurulun atama yetkisine bir müdahale ve dolayısıyla bağımsızlığını zedeleyecek bir husus da değildir.

Yukarıda açıklandığı üzere atama kararlarında ilgili Bakan, Başbakan ve Cumhurbaşkanının imzalarının bulunması parlamenter sistemin bir gereği ve aynı zamanda millî irade ile irtibatın sağlanmasının bir yoludur.

Bu düşüncelerimiz 3768 Sayılı Kanunun 17 inci maddesiyle 2461 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 19 uncu maddesinin son fıkrasının kaldırılmasına ilişkin hüküm için de geçerlidir.

3. 7.5.1992 tarih ve 3798 sayılı Kanunun Çerçeve 3 üncü Maddesi ile 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 37 nci Maddesinde yapılan değişiklikle Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı içinde (Bakanlık Yüksek Müşavirliği) kadrosu ihdas edilmektedir.

Bu kadrolarda Bakanın teklifi, Başbakanın onayı ile atama yapılacaktır.

Herşeyden önce Anayasanın 140 ıncı Maddesine göre, hâkim ve savcı olup, adalet hizmetindeki idarî görevde çalışanlar; hâkim ve savcılar hakkındaki hükümlere tabidirler ve bunlar, hâkim ve savcılara tanınan her türlü haklardan yararlanırlar.

Öte yandan Anayasanın 159 uncu Maddesinin 6 ncı fıkrasında, Adalet Bakanlığının merkez kuruluşunda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılarının muvafakatları alınarak atanacağı belirlenmiştir.

Açıklamak gerekir ki, bu muvafakat, belli bir görev için söz konusu olup, yine Bakanlık içindeki diğer bir idarî göreve nakil ve tayine teşmil edilemez. Bunun için ayrı bir muvafakat gerekir. Aksi halde, hâkim ve savcılara tanınan bütün teminat hükümlerinden yararlanan bu kişilerin sahip buldukları Anayasal teminat ortadan kaldırılmış olur. Bu nedenle, buldukları idarî kadrodan, başka bir idarî kadroya, yeniden muvafakatları alınmadan atanmaları, Anayasanın yukarıda anılan maddelerine aykırı bir işlem niteliğine bürünür.

4. Bakanlık idarî görevlerinde bulunan birinci sınıf hâkimlerin Bakanın teklifi ve Başbakanın onayı ile Bakanlık Yüksek Müşavirliklerine atanmalarına gelince; Anayasamıza göre yürütme, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasa ve Kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir. Diğer bir ifade ile Cumhurbaşkanı icra-i selahiyetin sahibi olan yürütmeye dahildir ve onun başıdır. Cumhurbaşkanının konumu, Devlet içinde, kamu görevlilerinin ve idarede istikrarın icrai bakımından en önemli teminatıdır. Anayasamızın benimsediği parlamenter sisteme göre, Bakanlar Kurulu kararnamele ile Başbakan ve ilgili bakanlar tarafından imzalanan kararlar, aslında Cumhurbaşkanının kararlarıdır; kararların onlar tarafından hazırlanarak, önceden imzalanması, bu tasarrufların hukukî niteliğini değiştirmemektedir.

Parlamenter sistemlerde Cumhurbaşkanlarının, kendilerine danışılma, bilgi edinme, uyarı ve tavsiyelerde bulunma; Anayasaya ve kanunlara açıkça aykırı olan hususlarda kararları imzadan kaçınma hakları bulunduğu, tartışılmayan bir ilkedir. Bütün parlamenter rejimlerde olduğu gibi bizde de, Devlet başkanının aynı zamanda yürütmenin de başı olması esası, yürütme organının iradesinin oluşabilmesi için Devlet Başkanının iradesinin hükümetin iradesine eklenmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu itibarla kilit makamlara yapılacak atamalarda, imzanın bulunmaması halinde, Cumhurbaşkanının haiz olduğu yetkileri, nasıl kullanacağı sorusuna cevap bulunamaz.

Kaldı ki, Cumhurbaşkanının, kararnamele imzalamak yetki ve görevi Anayasanın 104 üncü maddesinde açıkca belirtilmiştir. Buradaki kararnamele deyimi, yalnız Bakanlar Kurulu kararnamelelerine yönelik olmayıp, tüm kararnameleleri de kapsamaktadır.

Zira burada söz konusu olan yürütme işlemidir; adı ne olursa olsun, Anayasa hukuku bakımından aralarında bir fark yoktur. Bu itibarla, özellikle, idarenin kilit noktalarında bulunan ve Devleti ilzam edecek tasarruflarda bulunmaya veya bunları hazırlamaya yetkili olan görevlilerin atanmalarında Cumhurbaşkanının imzasının bulunmaması, Anayasanın 8, 104 ve 105 inci maddelerine, yukarıda açıklandığı gibi parlamenter sistemin geleneklerine aykırı düşmektedir.

Burada üzerinde durulması gereken çok önemli bir husus da, 23.4.1981 tarih ve 2451 sayılı “Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanun” hükümleridir.

Başbakanlık ve bakanlıklarla, bunlara bağlı kuruluşlarda, teşkilat kanunu bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, atama ve nakiller bu Kanunda belirtilen usullere göre yapılmaktadır.

Bu Kanuna ekli (1) Sayılı Cetvelde gösterilen ünvanları taşıyan görevlere Bakanlar Kurulu Kararı ile, (2) Sayılı Cetvelde gösterilen ünvanları taşıyan görevlere müşterek kararla atama yapılmaktadır.

(1) Sayılı Cetvelde valiler, büyükelçiler, daimi temsilciler, daimi delegeler, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Diyanet İşleri Başkanı ve Yüksek Din Kurulu Üyeleri, Yüksek Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri sayılmıştır.

(2) Sayılı Cetvelde ise; Müsteşar ve yardımcıları, genel müdür ve yardımcıları, bakanlıklardaki kurul başkanları ve üyeleri, bakanlık müfettişleri, bakanlık müşavirleri, bakanlık daire başkanları ve diğerleri bulunmaktadır.

Yukarıda belirtildiği üzere, Başbakanlık ve Bakanlıklarla bunlara bağlı kuruluşlarda görev alacak olan tüm müsteşar ve müsteşar yardımcıları, genel müdür ve yardımcıları, daire başkanları, bakanlık müşavirleri, bakanlıklardaki kurul başkanları ve üyeleri ve diğer sayılanlar için müşterek kararname ile atama yapılırken; Adalet Bakanlığı Müsteşarı ve Yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı, Genel Müdürler, Bakanlık Yüksek Müşavirleri Adalet Bakanının teklifi, Başbakanın onayı ile atanacaklardır.

Getirmek istenen istem ile Cumhuriyetin kuruluşundan beri yapılan uygulamanın değiştirilmesini gerektirecek haklı bir neden ve kamu yararı bulunmadığı gibi, Adalet Bakanlığı üst düzey yöneticilerinin diğer bakanlık üst düzey yöneticileri için atamalarında tanınan teminatın dışında tutulması makul bir düzenleme olarak kabulü mümkün görülmemiştir.

Burada, yeri gelmişken, Adalet Bakanlığı Müsteşarının, diğer bakanlık müsteşarlarından farklı olan durumuna da değinmek gerekir.

Adalet Bakanlığı Müsteşarı aynı zamanda, Anayasanın 159 uncu maddesi gereğince, “mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulup görev yapan” Anayasal bir kuruluş olan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun tabii üyesidir. Bu durumda Müsteşarın, Bakanın teklifi ve Başbakanın onayı ile Bakanlık Yüksek Müşavirliğine atanması Yüksek

Kurulun bağımsızlığını zedeleyecek ve sağlıklı karar almasına engel teşkil edecektir. Ayrıca, bu yöntemle görevinden uzaklaştırılabilecek bir müsteşarın, kendisini teminatsız hissedeceği de, bir vakiadır. Kurulda Yargıtay ve Danıştaydan seçilen teminatlı üyeler ile güvencesiz Müsteşarın bir arada bulunması ve karar alınması sakıncalar yaratacaktır.

Müsteşarın kanunî bir nedenle görevi başında bulunmadığı zamanlarda kendisine vekalet edecek müsteşar yardımcıları hakkında da, aynı durum söz konusu olacaktır.

5. Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanı, Genel Müdürler gibi üst düzey yöneticileri, her ne kadar idarî görevde bulunmakta iseler de, bu görevlilerden Teftiş Kurulu Başkanı, Bakan adına hâkim ve savcıların teftişini yaptırdığı; diğer görevliler ise, Bakanın, Yargıtaydan geçmeyen kesinleşmiş ceza mahkemelerinden verilen kararlara karşı yazılı emirle Yargıtaya başvurmaları, kamu davası açılması için emir vermeleri; hukuk mahkemelerinden verilen kararlara karşı kanun yararına bozma yoluna gidilmesi, bazı suçlardan dolayı dava açılmasına izin verilmesi gibi "ŞİBH-KAZAI" tasarrufların hazırlık çalışmalarını yapmaları; Personel Genel Müdürlüğü ise, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarının, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun doğrudan görevine giren özlük işleri konularında ön çalışmalar yaptığı, hâkim ve savcılarının atama ve nakillerine ilişkin taleplerini, sicillerini ve tesbit edilmiş sair haklarını, hizmetin icap ve ihtiyaçları ile birlikte inceleyerek, hazırlayacağı taslağı Hâkimler ve Savcılar Kuruluna sunduğu da, gözardı edilmemelidir.

6. Atama usul ve esaslarını temel bir esasa bağlayan ve tüm kamu kurum ve kuruluşları için geçerli olan 2451 sayılı Kanunda bakanlık müşavirlerinin atanması müşterek kararla yerine getirilmektedir.

Kabul edilen bu Kanunda Adalet Bakanlığı müşavirleri ise, sadece Adalet Bakanının imzası ile atanacak ve görevlerinden alınacaklardır. Bu düzenlemede de, haklı bir neden ve kamu yararı yoktur.

7. 7.5.1992 tarih ve 3798 sayılı Kanunun (Genel Gereğe) bölümünde Yargıtay ve Danıştay üyeleri ile hâkim ve savcılar arasında esasen mevcut olan mali ve sosyal haklardaki eşitliğin 1984 yılından sonra değiştirildiği açıklanmıştır.

İleri sürülen bu düşüncenin yerinde olup olmadığı ve ne dereceye kadar gerçeği yansıttığı tarihi gelişim içinde Yüce Meclisin bilgilerine sunulacaktır.

Şöyle ki;

a) 20.3.1926 tarih ve 766 sayılı Hâkimler Kanunu incelendiğinde, (EK-1);

(1) Hâkimlerin derecelerini düzenleyen 3 üncü maddede taşrada görev yapan hâkim ve savcılarının durumu,

(2) Buna karşılık sözü edilen Kanunun 4 üncü Maddesinde de;

— Temyiz azaları, Vekalet müsteşarlığı,

— Temyiz İkinci Reisliği ve Temyiz Başmüddeiumumiliği,

— Temyiz Başreisliği

Konuları ayrı ayrı düzenlenmiştir.

Aralarında birlik ve beraberlik söz konusu değildir.

b) 30.6.1929 tarihinde Resmî Gazetede neşir ve ilan edilen 1452 sayılı "Devlet Memurları Maaşatının Tevhit ve Teadülüne Dair Kanun" (EK-2)

İncelendiğinde, Adalet Bakanlığı Müsteşarının diğer müsteşarlar gibi 125 lira asli maaş üzerinden aylık aldığı,

Yargıtay Reisinin 150, daire başkanlarının 125, Yargıtay üyelerinin 100 lira asli maaş üzerinden aylık alırken, hâkimlerin ise, en fazla 90 lira asli maaş üzerinden aylık aldıkları görülmektedir.

Danıştay için de, durum aynıdır.

c) 16.4.1921 tarih ve 1415 sayılı Kanunla 766 sayılı Hâkimler Kanununda yapılan değişiklikle, Adalet Bakanlığında görevli Zat. Hukuk ve Ceza İşleri Genel Müdürleri Yargıtay Üyeliği mertebesine getirilmiştir.

Özetlemek gerekirse, 1969 yılından itibaren gerek Hâkimler Kanununda ve gerekse Maaş Kanununda Yargıtay ve Danıştay üyeleri ile, taşrada çalışan hâkim ve savcılar kıdemi ne olursa olsun, (birinci sınıfa ayrılmış olsalar dahi) aralarında aylık bakımından fark mevcuttur.

d) 4.7.1934 tarihinde 2556 sayılı yeni bir "Hâkimler Kanunu" kabul edilmiş ve 766 sayılı Kanun ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

2556 sayılı Hâkimler Kanunu incelendiğinde (EK-3), aşağıdaki hususlar açık ve seçik olarak görülecektir.

(1) Kanunun ikinci faslımı (üçüncü ve ikinci sınıfa ayrılma şart ve usulleri) oluşturmaktadır.

(2) Buna karşılık Kanununun üçüncü faslında ise, (birinci sınıfa ayrılma şart ve usulleri) düzenlenmiştir.

Buna göre meslekte temayüz eden ve terfileri üst seviyede bulunan ve herhangi bir şekilde mesleğin şeref ve haysiyetini ihlal edecek nitelikte suç işlemeyen ve ceza almayan birinci sınıfa ayrılmaktadırlar.

Burada gözden uzak tutulmaması gereken husus, birinci sınıf hâkimlik ile birinci sınıfa ayrılmış hâkimlik arasında fark olduğu konusudur.

Bir kimsenin Yargıtay ve Danıştay üyesi olabilmesi için, herşeyden evvel meslekte temayüz etmiş ve birinci sınıfa ayrılmış olması şarttır. Ancak, birinci sınıfa ayrılmış bir hâkim ve savcı hiç bir zaman birinci sınıf hâkim ve savcı sayılmamaktadır.

Esasen, 2556 sayılı Hâkimler Kanununa ekli (1) Numaralı Cetvel incelendiğinde, burada açıkça birinci sınıf hâkimler Temyiz Mahkemesi Azaları (100), Temyiz Mahkemesi İkinci Reislîği (125), Temyiz Mahkemesi Birinci Reislîği (150) olarak sıralanmış ve maaşları parantez arasında belirtilmiştir.

Taşrada birinci sınıfa ayrılmış olsa dahi, hâkim ve mahkeme reislerine en fazla (90) lira asfî maaş verileceği görülmektedir.

Bu suretle 2556 sayılı Hâkimler Kanununda da, birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılar ile birinci sınıf hâkimlerin ayrı kategoride ve maaş düzeyinde olduğu ortaya çıkmaktadır.

e) Nihayet halen yürürlükte bulunan 24.2.1983 tarih ve 2802 sayılı "Hâkimler ve Savcılar Kanunu"na ekli (1) ve (2) Sayılı Cetvellerde de, bu ayrıcalık kesin olarak yer almaktadır.

f) Farklılık bununla da kalmamaktadır. Bugün için yargı organları ek gösterge tablosu ve yargı organlarına ilişkin yüksek hâkimlik tazminatı düzenlenirken, Yargıtay üyelerine 1.1.1992 tarihinden itibaren, 5 000 ek gösterge üzerinden aylık ödenirken, birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılara en fazla 3 800 ek gösterge üzerinden aylık ödenmektedir.

Bunun gibi Yargıtay ve Danıştay üyeleri ile birinci sınıf hâkimler 2 500 puan üzerinden Yüksek Hâkimlik Tazminatı alırken, taşra teşkilatında birinci sınıfa ayrılmış olup, Yargıtay ve Danıştay üyeliğine seçilme hakkını kaybetmemiş olan hâkim ve savcılara sırası ile 2 000, 1 800 ve 1 500 göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda yüksek hâkimlik tazminatı ödenmektedir.

g) Şurası bir gerçektir ki, bugün için birinci sınıfa ayrılmış hâkimlerle birinci sınıf hâkimler arasında ek gösterge bakımından büyük farklılık vardır.

Genel İdare Hizmetleri sınıfında ek göstergeler yukarıdan aşağıya doğru 5 200, 5 000, 4 600, 4 200 şeklinde sıralanırken;

Hâkim ve savcıların ek göstergeleri 5 200, 5 000, 3 800 şeklinde sıralanmaktadır.

Yüce Meclisin bu durumu gözönünde bulundurmak sureti ile 1926 yılından beri Hâkimler Kanunu ile Maaş Kanunlarında yeralan birinci sınıf hâkimlerle birinci sınıfa ayrılmış hâkimler arasında eşitliği sağlama yerine, birinci sınıfa ayrılmış hâkimlerin mağduriyetlerini önlemek için 3 800 olan ek göstergelerin 4 200 ve 4 600 olarak kıdemlerine göre belirlenmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

Esasen, Yüksek Hâkimlik Tazminatının düzenlenmesinde bu durum düşünülmüş ve birinci sınıfa ayrılan hâkimlerin Yüksek Hâkimlik Tazminatı kıdemlerine göre 1 500, 1 800 ve 2 000 olarak tesbit edilmiştir.

Anayasanın 3 üncü Bölümünde yargıya ilişkin hükümler bulunmaktadır. Ancak, burada hâkimlik ve savcılık teminatı, hâkimlik ve savcılık mesleği ayrı bir bölümde, buna karşılık yüksek mahkemeler ayrı bir bölümde yer almaktadır.

Hâkimler ve savcılar için, yüksek mahkeme üyeliklerine seçilme ve buralarda görev alma, meslektaşlar arasında onurlu bir yarışa neden olacak ve bundan Türk Milleti, hâkim ve savcılar büyük oranda yararlanacaklardır.

8. 7.5.1992 tarih ve 3798 sayılı Kanununun Çerçeve 16 ncı Maddesi ile 270 sayılı Yüksek Hâkimlik Tazminatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü Maddesi değiştirilerek, general ve amiral rütbesinde olmaları şartı ile Askerî Yargıtay İkinci Başkanı, Genelkurmay Adli Müşaviri, Millî Savunma Bakanlığı Askerî Adalet İşleri Başkanı, Millî Savunma Bakanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı, Millî Savunma Bakanlığı Askerî Adalet Teftiş Kurulu Başkanı ve Millî Savunma Bakanlığı Baş Hukuk Müşaviri ve Davalar Dairesi Başkanının da, Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Başkanları seviyesinde yüksek hâkimlik tazminatı almaları yoluna gidilmiştir.

Bu tarihe kadar askerî hâkimlerle adli ve idari mahkemelerde görev alan hâkim ve savcılar arasında birlik ve beraberlik sağlanması daima ön planda tutulmuştur.

Bu defa belli görevlerde bulunan askerî hâkimlerin, general ve amiral olmak kaydı ile yüksek yargı organları başkanları gibi Yüksek Hâkimlik Tazminatı almaları, bu muvazeneyi bozacaktır.

Zira, böyle bir hak adli ve idari yargıda görev alan hâkim ve savcılar için tanınmamıştır.

Yüksek Mahkemelerde görev almak ve başkanlık seviyesine yükselmek seçime dayalı ayrı şartları gerektirmektedir.

SONUÇ

Yukarıda arz edilen sebeplerden dolayı 7.5.1992 tarih ve 3798 sayılı "2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile 190 ve 270 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince bir defa daha görüşmek üzere iade edilmiştir.

Arz ederim.

Turgut Özal
Cumhurbaşkanı

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/410

Karar No. : 55

18.6.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülerek kabul edilen ve onaylanmak üzere 12.5.1992 tarihinde Cumhurbaşkanlığına sunulan 7.5.1992 tarih ve 3798 sayılı “2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 2461 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile 190 ve 270 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” Cumhurbaşkanınca Anayasanın 89 uncu maddesi uyarınca bir defa daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına geri gönderilmiş ve Başkanlıkça gerekçeli geri gönderme tezkeresi ile birlikte 27.5.1992 tarihinde komisyonumuza havale edilmiştir.

Bu defa, Komisyonumuzun 17.6.1992 tarihinde yaptığı 40 ıncı birleşiminde anılan Kanun ile geri gönderme tezkeresi, Hükümeti temsilen Adalet Bakanının Başkanlığında Adalet, Bakanlık temsilcilerinin katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Geri gönderme tezkeresinde sözkonusu Kanunun uygulamaya konulması halinde;

— Atama kararlarının bir yürütme işlemi olduğu ve Anayasanın “yürütme yetkisi ve görevi” başlığını taşıyan 8 inci maddesinde; yürütme yetkisi ve görevinin, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasa ve kanunlara uygun olarak kullanılacağı ve yerine getirileceği öngörüldüğünden sözkonusu atama kararlarının sadece Adalet Bakanı ve Başbakan tarafından imzalanıp Cumhurbaşkanının imzasının bulunmamasının, parlamenter sistemin gereklerine ve geleneğine aykırı olacağı ve şimdiye kadarki atamalarda izlenen kurumlaşmış teatral yöntem ve Anayasanın 8, 104 ve 105 inci maddelerine açıkça aykırılık teşkil edeceği,

— Getirilmek istenen sistem ile Cumhuriyetin kuruluşundan beri yapılan uygulamanın değiştirilmesini gerektirecek haklı bir neden ve kamu yararı bulunmadığı,

— Adalet Bakanlığı üst düzey yöneticilerinin, diğer bakanlık üst düzey yöneticileri için atamalarında tanınan teminatın dışında tutulmasının makul bir düzenleme olarak kabulünün mümkün olamayacağı,

Ayrıca, daha önceki uygulamalarda, Askerî hâkimler ile adli ve idarî mahkemelerde görev alan hâkim ve savcılar arasında birlik ve beraberlik sağlanması daima ön planda tutulmuş iken, bu defa belli görevlerde bulunan askerî hâkimlerin, general ve amiral olmak kaydı ile yüksek yargı organları başkanları gibi Yüksek Hâkimlik Tazminatı almalarının bu dengeyi bozacağı ifade edilmektedir.

Geri gönderme tezkeresinde sonuç olarak; 7.5.1992 tarih ve 3798 sayılı “2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 2461 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile 190 ve 270 Sayılı Kanun Hükmünde kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un yukarıda zikredilen nedenlerden dolayı bir defa daha görüşülmek üzere iade edildiği belirtilmiştir.

Kanunun ve Geri Gönderme Tezkeresinin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

— Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçesinde oldukça önemli hususlara değinildiği, bu nedenle de gerekli değişikliklerin yapılmasında fayda görüldüğü,

— Yürütme yetkisinin müşterek kararnamelerle yerine getirildiği bu kararnamelerde de, bakan, başbakan ve Cumhurbaşkanının imzalarının bulunmasının Anayasa gereği olduğu,

— Kanunla, yargı organlarının politize olmasına neden teşkil edilebileceği,

— Kanun ile getirilen düzenlemelerin Anayasa ile güvence altına alınan hâkim teminatı ve yargı bağımsızlığı ilkelerini zedeleyebileceği,

gibi eleştirilerin yanında;

— Sözü edilen kanunun gerek tasarısı şeklindeki hazırlık çalışmaları sırasında ve gerekse Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulduğu 24.1.1992 tarihinden itibaren yeterince tartışıldığı ve bütün bu görüşler değerlendirilmek suretiyle kanunlaştığı, bu nedenle; geri gönderme gerekçesinde yer alan hususlara katılmanın mümkün olamayacağı,

— 2451 Sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanuna göre, atamaların kuruluş kanunlarında belirtilen esaslara göre yapılacağı, ancak; kuruluş kanunlarında bu konuda bir açıklık mevcut değilse, atamaların üçlü kararnameler ile yapılacağına belirtiltiği, Adalet Bakanlığındaki atamaların ise; Anayasanın 159 uncu maddesinde belirtildiği üzere Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu adı altındaki anayasal müessese ile icra edildiği, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kararlarının kesin olduğu, bu kararlar için tekrar yargı mercilerine gitmenin mümkün olmadığı bu suretle de bu kararların icrası için kararnamelere gerek bulunmadığı, kanun ile Anayasaya aykırılığın söz konusu olamayacağı hatta, Kanunun Anayasal ilkeleri destekleyici mahiyet taşıdığı,

— Anayasanın 138 inci maddesinde yer alan hâkimlerin görevlerinde bağımsız olmaları ve 139 uncu maddede yer alan hâkim ve savcılık teminatının müsteşarlık makamına teşmil edilmesinin mümkün olamayacağı, çünkü; 2802 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine göre müsteşarın bakanın emrinde ve bakana karşı sorumlu olduğunun açıkça belirtildiği,

şeklindeki olumlu görüş ve açıklamalardan sonra Kanunun tümü Komisyonumuzca benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Kanunun; 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ve 17 nci maddeleri ile Geçici 1, 2, 3, 4 ve 5 inci maddeleri ve yürürlük ve yürütmeye ilişkin 18 ve 19 uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İlyas Aktas
Samsun

Kâtip
Haydar Oymak
Amasya
Üye
Timurçin Savaş
Adana
Üye
Mehmet Nedim Budak

Ankara
İmzada bulunamadı
Üye
Hüseyin Balyalı
Balıkesir

Üye
Necmi Hoşver
Bolu
Üye
Yılmaz Ovalı
Bursa

Muhalefet şerhim eklidir.

Üye
Adnan Keskin
Denizli
Üye
Mehmet Dönen
Hatay
Üye

Rüştü Kâzım Yücelen
İçel
Muhalefet şerhim eklidir
Üye

Adnan Kahveci
İstanbul
Muhalefet şerhim eklidir
Üye

Işın Çelebi
İzmir
Muhalefet şerhim eklidir.

Bu Raporun Sözcüsü
Melih Pabuççuoğlu
Balıkesir
Muhalefet şerhim eklidir.

Üye
Veli Andaç Durak
Adana
Üye
Halil Demir
Aksaray
Üye
Veysel Atasoy
Antalya

Üye
Zeki Ergezen
Bitlis
Muhalifim
Üye
Mustafa Çiloğlu
Burdur
Üye
Nezfel Şahin
Çanakkale

Üye
M. Halük Müftüler
Denizli
Üye
Nihat Matkap
Hatay
Üye
Nami Çağan
İstanbul

Üye
Z. Selçuk Maruflu
İstanbul
Muhalefet şerhim eklidir.
Üye
Rıfat Serdaroğlu
İzmir

Üye
Abdullah Gül
Kayseri
Muhalifim
Üye
Mustafa Ünal
Konya
İmzada bulunamadı
Üye
Ekrem Pakdemirli
Manisa
İmzada bulunamadı
Üye
Hasan Peker
Tekirdağ
Üye
Koray Aydın
Trabzon
İmzada bulunamadı

Üye
Alaettin Kurt
Kocaeli
Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya
Üye
Refaiddin Şahin
Ordu
Üye
İbrahim Kumaş
Tokat
İmzada bulunamadı
Üye
Kamer Genç
Tunceli
Muhalefet şerhimi eklerim

MUHALEFET ŞERHİ

2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile 190 ve 270 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 7.5.1992 tarih ve 3798 sayılı Kanunun Kamuoyunda bilinen adı ile "By Pass" Kanunu Meri Anayasal ve Hukuk Sistemine aykırı olduğundan ve Anayasamız ile bağdaşmadığından muhalifim.

Bu yasa ile Cumhurbaşkanına Anayasamızın 104 üncü maddesi ile verilen görev ve yetkilerine açıkça tecavüz edilmektedir.

Söz konusu madde tüm olarak incelendiğinde ve bilhassa (b) fıkkında "Yürütme anlamına ilişkin yetkileri" bölümü tetkik edildiğinde, Cumhurbaşkanına verilen yetkiler arasında "Kararnameleri imzalamak" ifadesi açık seçik ifade edilmektedir.

Anayasada, bu yetki açık seçik beyan edilmişken, Cumhurbaşkanının bu yetkisinin elinden alınarak "Bakana ve Başbakana Kararname imzalama yetkisi verilmesi nasıl izah edilebilir?"

Siyasî bir parti üyesi olan Bakan ve Başbakanın bu tüm kararnameleri birlikte imzalamaları, objektivite ve yüksek derecede Devlet Memurlarının atanmasında, tarafsız bir merci olan, Cumhurbaşkanlığı makamının oluşturduğu teminat kurallarına da aykırıdır, terstir.

Tüm bu görüşlerle; bu Yasanın Anayasamıza, millî ve milletlerarası Hukuk teamül ve kurallarına aykırı olduğu görüşü ile tümüne muhalifim.

Selçuk Maruşu
İstanbul
Adnan Kahveci
İstanbul

Işın Çelebi
İzmir
Rüştü Kâzım Yücelen
İçel

MUHALEFET ŞERHİ

3798 sayılı Kanun Türkiye Büyük Millet Meclisince 7.5.1992 tarihinde kabul edilmiştir.

Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları 15 gün içinde yayınlar veya bir daha görüşülmek üzere aynı süre içinde geriye gönderir.

Kanunun Cumhurbaşkanınca iadesi 27.5.1992 tarihinde vaki olmuştur. Kabul tarihi ile iade tarihi günleri haricinde geçen gün sayısı 19 gündür.

O halde, 15 günlük süre geçtikten sonra Cumhurbaşkanı'nın Kanunu geriye göndermesi Anayasanın 89 uncu maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Bu sebeple yayımlanmış sayılması gereken 3798 sayılı Kanunun yeniden görüşülmesine muhalifiz.

17.6.1992

Melih Pabuççuoğlu
Balıkesir

Yılmaz Ovalı
Bursa

MUHALEFET ŞERHİ

Anayasanın 89 uncu maddesine göre, Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen yasaları kabul tarihinden itibaren 15 günlük süre içinde ya imzalayarak, yayımlaması veya bu süre içinde bir daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri göndermesi gerekmektedir.

Olayda 7.5.1992 günü Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen yasanın Cumhurbaşkanınca en geç 21.5.1992 tarihine kadar ya yayımlanmasına veya geri gönderilmesine karar vermesi gerekmektedir.

Olayda ise, Cumhurbaşkanı 15 günlük süre geçtikten beş gün sonra yasayı geri göndermiştir. Bu durum Anayasaya açıkça aykırıdır. 15 gün geçtikten sonra artık Cumhurbaşkanı'nın bu Yasa üzerindeki tasarruf yetkisi kalkmıştır. Yasa otomatikman yürürlüğe girmiştir.

Bu itibarla bu Yasanın Türkiye Büyük Millet Meclisince tekrar ele alınması Anayasaya aykırıdır.

Bu düşüncelerle kanunun yeniden ele alınmasına karşıyım.

Kamer Genç
Tunceli

ANAYASANIN 89 UNCU MADDESİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞKANINCA BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ GÖNDERME TEZKERESİ

2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 2461 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile 190 ve 270 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No. : 3798

Kabul Tarihi : 7.5.1992

MADDE 1. — 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 13 üncü maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Mesleğe kabullerine karar verilen adli ve idari yargı hâkim adaylarının, adli ve idari yargı teşkilatının ihtiyacı ile eş durumu ve diğer durumları gözönünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek görevleri ve görev yerleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapılacak ad çekme ile belirlenir.

Atamalar, ilgililerin adaylığa giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademeler üzerinden Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapılır. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun atamaya ilişkin tüm kararları Resmî Gazetede yayımlanır.

MADDE 2. — 2802 Sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Birinci sınıfa ayrılmış, bu sınıfa ayrıldığı tarihten itibaren de meslekte 6 yılını doldurmuş, Yargıtay ve Danıştay üyeliklerine seçilme hakkını da yitirmemiş olan Hâkim ve Savcılar birinci sınıf olurlar.

MADDE 3. — 2802 Sayılı Kanunun 37 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine aşağıdaki 7 nci alt bent eklenmiş, bendin son cümlesi ile maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

7. Bakanlık Yüksek Müşavirliklerine, Bakanlık Merkez Teşkilatındaki birinci sınıf hâkimler arasından;

Bakanın teklifi, Başbakanın onayı ile atama yapılır ve bu kararlar Resmî Gazetede yayımlanır.

Yukarıdaki 3, 4, 5 ve 6 ncı bentlerde belirtilen görevlere birinci sınıfa ayrılmış, Yargıtay ve Danıştay Üyeliğine seçilme koşullarını taşıyan hâkim ve savcılar arasından da muvafakatları alınmak suretiyle Bakanın teklifi, Başbakanın onayı ile atama yapılabilir.

MADDE 4. — 2802 Sayılı Kanunun 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 38. — Bakanlık merkez kuruluşundaki hizmetlerde çalışan birinci sınıf hâkim ve savcılar ile diğer sınıflara mensup hâkim ve savcılar Adalet Bakanı'nın teklifi üzerine, Bakanlık hizmetlerinde kazanmış oldukları haklar korunmak suretiyle; idari yargıdan gelmiş olanlar idari yargıda, adli yargıdan gelmiş olanlar adli yargıda durumlarına göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca uygun görülecek hâkimlik ve savcılık görevlerine teklif tarihinden itibaren en geç bir ay içinde atanırlar.

MADDE 5. — 2802 Sayılı Kanunun 103 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Birinci sınıf hâkimler, Yargıtay ve Danıştay üyelerinin istifade ettikleri her türlü malî hak ve ödemelerden aynen yararlanırlar.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 2461 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile 190 ve 270 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

MADDE 1. — Kanunun 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Kanunun 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Kanunun 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Kanunun 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Kanunun 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — 2802 Sayılı Kanuna bağılı (1) ve (2) sayılı cetveller aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) SAYILI CETVEL

Sınıf	Derece	Unvan
3. Sınıf	8	Hâkimlik Cumhuriyet Savcılığı
3. Sınıf	7	Hâkimlik Cumhuriyet Savcılığı Cezaevi Mümessil Cumhuriyet Savcılığı
3. Sınıf	6	Hâkimlik Yargıtay Tetkik Hâkimliği Cumhuriyet Başsavcılığı Cumhuriyet Savcılığı Yargıtay Cumhuriyet Savcılığı Adalet Mufettiřlięi Bakanlık Tetkik Hâkimliği Cezaevi Mümessil Cumhuriyet Savcılığı
2. Sınıf	5	Hâkimlik Yargıtay Tetkik Hâkimliği Cumhuriyet Başsavcılığı Cumhuriyet Savcılığı Yargıtay Cumhuriyet Savcılığı Adalet Mufettiřlięi Bakanlık Tetkik Hâkimliği Cezaevi Mümessil Cumhuriyet Savcılığı
2. Sınıf	4	Hâkimlik Yargıtay Tetkik Hâkimliği Mahkeme Başkanlığı Cumhuriyet Başsavcılığı Cumhuriyet Savcılığı Yargıtay Cumhuriyet Savcılığı Adalet Mufettiřlięi Bakanlık Tetkik Hâkimliği Cezaevi Mümessil Cumhuriyet Savcılığı
2. Sınıf	3	Hâkimlik Yargıtay Tetkik Hâkimliği Mahkeme Başkanlığı Cumhuriyet Başsavcılığı Cumhuriyet Savcılığı Yargıtay Cumhuriyet Savcılığı Adalet Mufettiřlięi Bakanlık Tetkik Hâkimliği Cezaevi Mümessil Cumhuriyet Savcılığı

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6. — Kanunun 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Sınıf	Derece	Unvan
2. Sınıf	2	Hâkimlik Yargıtay Tetkik Hâkimliği Mahkeme Başkanlığı Cumhuriyet Başsavcılığı Cumhuriyet Savcılığı Yargıtay Cumhuriyet Savcılığı Adalet Müfettişliği Bakanlık Tetkik Hâkimliği Cezaevi Mümessil Cumhuriyet Savcılığı
2. Sınıf	1	Hâkimlik Yargıtay Tetkik Hâkimliği Mahkeme Başkanlığı Cumhuriyet Başsavcılığı Cumhuriyet Savcılığı Yargıtay Cumhuriyet Savcılığı Adalet Müfettişliği Bakanlık Tetkik Hâkimliği Cezaevi Mümessil Cumhuriyet Savcılığı
Birinci sınıfa ayrılmış	1	Hâkimlik Yargıtay Tetkik Hâkimliği Mahkeme Başkanlığı Cumhuriyet Başsavcılığı Cumhuriyet Savcılığı Yargıtay Cumhuriyet Savcılığı Müstakil Daire Başkanlığı Adalet Başmüfettişliği Genel Müdür Yardımcılığı Genel Müdürlük Daire Başkanlığı Araştırma-Planlama Koordinasyon Kurulu Üyeliği Adalet Müfettişliği Bakanlık Tetkik Hâkimliği Cezaevi Mümessil Cumhuriyet Savcılığı
Birinci Sınıf	1	Adalet Bakanlığı Müsteşarlığı Bakanlık Yüksek Müşavirliği Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı Adalet Bakanlığı Genel Müdürlüğü Araştırma-Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Sınıf	Derece	Unvan
		Hâkimlik
		Yargıtay Tetkik Hâkimliği
		Mahkeme Başkanlığı
		Cumhuriyet Başsavcılığı
		Cumhuriyet Başsavcı Vekilliği
		Cumhuriyet Savcılığı
		Yargıtay Cumhuriyet Savcılığı
		Müstakil Daire Başkanlığı
		Adalet Başmüfettişliği
		Genel Müdür Yardımcılığı
		Genel Müdürlük Daire Başkanlığı
		Araştırma-Planlama ve Koordinasyon Kurulu Üyeliği
		Bakanlık Tetkik Hâkimliği
		Adalet Müfettişliği
		Cezaevi Mümessil Cumhuriyet Savcılığı

(2) SAYILI LİSTE

Sınıf	Derece	Unvan
3. Sınıf	8	Hâkimlik
	7	Hâkimlik
	6	Hâkimlik
		Danıştay Tetkik Hâkimliği
		Adalet Müfettişliği
		Bakanlık Tetkik Hâkimliği
2. Sınıf	5	Hâkimlik
		Danıştay Tetkik Hâkimliği
		Danıştay Savcılığı
		Adalet Müfettişliği
		Bakanlık Tetkik Hâkimliği
2. Sınıf	4	Hâkimlik
		Danıştay Tetkik Hâkimliği
		Danıştay Savcılığı
		Mahkeme Başkanlığı
		Adalet Müfettişliği
		Bakanlık Tetkik Hâkimliği
2. Sınıf	3	Hâkimlik
		Danıştay Tetkik Hâkimliği
		Danıştay Savcılığı
		Mahkeme Başkanlığı
		Adalet Müfettişliği
		Bakanlık Tetkik Hâkimliği

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Sınıf	Derece	Unvan
2. Sınıf	2	Hâkimlik Danıştay Tetkik Hâkimliği Danıştay Savcılığı Mahkeme Başkanlığı Adalet Müfettişliği
2. Sınıf	1	Bakanlık Tetkik Hâkimliği Hâkimlik Danıştay Tetkik Hâkimliği Danıştay Savcılığı Mahkeme Başkanlığı Adalet Müfettişliği
Birinci sınıfa ayrılmış	1	Bakanlık Tetkik Hâkimliği Hâkimlik Danıştay Tetkik Hâkimliği Danıştay Savcılığı Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığı Mahkeme Başkanlığı Müstakil Daire Başkanlığı Adalet Başmüfettişliği Genel Müdür Yardımcılığı Genel Müdürlük Daire Başkanlığı Araştırma-Planlama ve Koordinasyon Kurulu Üyeliği Adalet Müfettişliği
Birinci Sınıf	1	Bakanlık Tetkik Hâkimliği Adalet Bakanlığı Müsteşarlığı Bakanlık Yüksek Müşavirliği Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı Adalet Bakanlığı Genel Müdürlüğü Araştırma-Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı Hâkimlik Danıştay Tetkik Hâkimliği Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığı Mahkeme Başkanlığı Danıştay Savcılığı Müstakil Daire Başkanlığı Adalet Başmüfettişliği Genel Müdür Yardımcılığı Genel Müdürlük Daire Başkanlığı Araştırma-Planlama ve Koordinasyon Kurulu Üyeliği Adalet Müfettişliği Bakanlık Tetkik Hâkimliği

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7. — 2992 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 11 inci maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

c) Ceza İnfaz Kurumları ile tutukevlerini, küçüklerin cezalarının infaz edileceği islah ve eğitim evlerini, hakkında tedbir uygulanmış olan küçüklerin yerleştirileceği müesseseleri, gözlem merkezlerini, küçüklerin kısa sürelerde kabul edilecekleri kurumları ve küçüklere mahsus tutukevlerini sevk ve idare etmek ve buralara alınmış olan küçüklerin muhafaza, bakım ve eğitim işlerinin kontrolünü yapmak.

MADDE 8. — 2992 Sayılı Kanunun 16/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 16/A. — Bakan tarafından kalkınma planına, yıllık programlara ve mevzuat hükümlerine göre verilecek emir, direktif ve görevleri yerine getirmek üzere Bakanlıkta onbeş Bakanlık Yüksek Müşaviri görevlendirilebilir.

Bakanlık Yüksek Müşavirleri, yukarıda belirtilen hizmetlerin yapılmasından Bakana karşı sorumludurlar.

Bakanlık Yüksek Müşavirliklerinden on'una, 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 37 nci maddesinin (b) fıkrasının (7) nci alt bendinde belirtilen birinci sınıf hâkimlerle savcılar atanabilir.

Bakanlık Yüksek Müşavirliklerinden beş'ine ise, hâkim sınıfından olmayan üniversite öğretim üyeleri ile Yükseköğrenimini tamamlamış ve mesleğinde ün yapmış üstün yeteneklere sahip kişiler arasından, üniversite mensupları 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesine, diğerleri ise 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi hükümlerine göre atanır.

Bakanlıkta;

a) Basın ve halkla ilgili faaliyetleri planlamak ve bu faaliyetlerin Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yürütülmesini sağlamak üzere Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği teşkil edilebilir.

b) Özel önem ve öncelik taşıyan teknik konularda Bakana yardımcı olmak üzere, Genel İdare Hizmetleri Sınıfına mensup (15) Bakanlık Müşaviri görevlendirilebilir. Bakanlık Müşavirleri Bakanlık Makamına bağlıdırlar.

Bakanlık Yüksek Müşavirliklerine Bakanın teklifi ve Başbakanın onayı ile Bakanlık Müşavirliklerine Bakan onayı ile atama yapılır.

MADDE 9. — 2992 sayılı Kanunun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yardımcı Birimler

Madde 17. — Adalet Bakanlığı merkez kuruluşundaki yardımcı birimler şunlardır :

- a) Personel Genel Müdürlüğü,
- b) Eğitim Dairesi Başkanlığı,
- c) Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı,
- d) İdarî ve Malî İşler Dairesi Başkanlığı,
- e) Teknik İşler Dairesi Başkanlığı,
- f) Savunma Sekreterliği,
- g) Özel Kalem Müdürlüğü.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7. — Kanunun 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Kanunun 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Kanunun 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — 2992 Sayılı Kanuna, 20 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 20/A maddesi eklenmiştir.

Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı

Madde 20/A. — Yayın İşleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

a) Yurt içi ve yurt dışı mevzuatı, meslekî yayınları takip etmek, toplamak, değerlendirmek, saklamak, bilim çevrelerine ve uygulayıcılara sunmak, hukuksal konularda görüşler oluşturmak,

b) Hukukun gelişmesi için yurt içi ve yurt dışı hukuk fakülteleri, hukukla ilgilenen uluslararası kurum, kuruluş, dernek ve vakıflar ile ilişki kurmak, yıllık çalışma programları hazırlamak ve uygulamak,

c) Anayasa Mahkemesi kararları ile Yargıtay ve Danıştay İçtihadı Birleştirme Kararları, daire kararları ve yabancı ülkeler yüksek mahkeme kararlarını kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuat hükümlerine göre kartlara geçirmek, fihristlerini yapmak, toplamak ve yayınlamak,

d) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ile işbirliği içinde hukuk ve mevzuat açısından halkı aydınlatıcı hukukî yayınları hazırlamak ve yayınlamak,

e) Hukukla ilgili gazete, dergi çıkarmak, meslekî kitapları ve ilgili mevzuatı yayınlamak, basmak, bastırmak ve satışlarını yapmak,

f) Hâkim ve Savcıları meslekî yayınlarda bulunmak üzere teşvik etmek ve haricen yayınlanan meslekî kitapları satın alarak meslek mensuplarına dağıtmak,

g) Yurt içindeki yazılı olmayan hukuk kurallarını, örf ve adetlerini toplattırıp yayınlamak,

h) Eski hukuk kaynaklarını araştırmak, incelemek, toplamak ve yayınlamak suretiyle uygulayıcıların ve bilim çevrelerinin yararlanmalarına sunmak,

i) Yayın danışma kurulu oluşturmak,

j) Merkez ve taşra teşkilatında kütüphane ve kitaplıklar kurmak, mevcut kütüphane ve kitaplıkları geliştirmek, bakım ve donanımlarını sağlamak, meslek mensuplarının kütüphane ve kitaplıklardan yararlanmaları için gerekli önlemleri almak,

k) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

MADDE 11. — 2992 sayılı Kanunun mülga 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Teknik İşler Dairesi Başkanlığı

MADDE 22. — Teknik İşler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

a) Bakanlık için ihtiyaç duyulan bina ve arazinin, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek,

b) Bakanlığa ait bina ve tesislerin; ilgisine göre Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü veya İdarî ve Malf İşler Dairesi Başkanlığı ile işbirliği yaparak tesis, yapım, onarım ve kira işlerine ilişkin program ve projeleri hazırlamak, takip etmek, bunların bakım ve küçük onarımlarını yapmak veya yaptırmak,

c) (b) bendinde yazılı işlerin yıllık icra programına alınabilmesi için, belirlenecek arsalarla ait her türlü etüt, inceleme ve tespitleri yaparak veya yaptırarak bunlardan elverişli olanları seçmek,

d) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 10. — Kanunun 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Kanunun 11 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — 1992 sayılı Kanununun 33 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Adalet Bakanlığında hâkim ve savcı sınıfı dışında kalan personelin atanması, Bakan tarafından yapılır. Ancak, Bakan, Bakanlık Müşavirleri dışındaki personelin atanmasına ilişkin yetkisini yazılı olarak gerekli gördüğü alt kademelere devredebilir.

MADDE 13. — 1992 sayılı Kanununun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ancak, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri saklı kalmak koşuluyla huzur ücreti (100), huzur hakkı ise (100) gösterge rakamının bütçe kanunlarında devlet memurları için tespit edilen katsayı ile çarpılması sonucu bulunacak miktarı geçemez.

MADDE 14. — 1992 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilen, kanuna ekli Bakanlık Merkez Teşkilatına ilişkin (I) sayılı cetvelin Yardımcı Birimler Bölümü aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Yardımcı birimler

1. Personel Genel Müdürlüğü,
2. Eğitim Dairesi Başkanlığı,
3. Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı,
4. İdarî ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı,
5. Teknik İşler Dairesi Başkanlığı,
6. Savunma Sekreterliği,
7. Özel Kalem Müdürlüğü,

MADDE 15. — Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı cetvellerin Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilatına ait (II) sayılı cetveline, birinci derecedeki müsteşar unvanından sonra yer almak üzere eklenmiştir.

Ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı (I) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

MADDE 16. — 270 sayılı Yüksek Hâkimlik Tazminatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (C) fıkrasının birinci paragrafındaki “yarısı” ibaresi “tamamı” şeklinde; ikinci paragrafındaki “Kıdemli Albaylara” ibaresi “Albaylara” şeklinde ve aynı maddenin (A) fıkrasında yer alan “Yüksek Hâkimlik Tazminatı Gösterge Tablosu”nun 1 ve 2 nci sıralarındaki görev unvanları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Sıra No	Görev Unvanı
1	Askerî Yargıtay Başkanı, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Başkanı, Askerî Yargıtay Başsavcısı; General/Amiral rütbesinde olmaları şartıyla Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısı, Askerî Yargıtay İkinci Başkanı, Genelkurmay Adli Müşaviri, Millî Savunma Bakanlığı Askerî Adalet İşleri Başkanı, Millî Savunma Bakanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı, Millî Savunma Bakanlığı Askerî Adalet Teftiş Kurulu Başkanı ve Millî Savunma Bakanlığı Başhukuk Müşaviri ve Davalar Dairesi Başkanı.
2	Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısı, Askerî Yargıtay ile Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Daire Başkanları.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 12. — Kanunun 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Kanunun 13 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Kanunun 14 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Kanunun 15 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Kanunun 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 37 nci maddesinin son fıkrası ile 100 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki “...birinci sınıf hâkim ve savcılar dışındaki...” ibaresi; 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 20 nci maddesinin (c) bendi, 21 inci maddesinin (b) bendi ile (d) bendinin “...ısıtma” kelimesinden sonra gelen “bakım, onarım”, ibaresi; 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 19 uncu maddesinin son fıkrası; 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunun eki (2) sayılı cetvelin son satırındaki “Cumhuriyet Savcıları ve Savcı Yardımcıları” ibaresi ile 270 sayılı Yüksek Hâkimlik Tazminatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesine ekli gösterge cetvelinin (4) numaralı fıkrasının (a) ve (b) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Kendi özel kanunları çıkarılincaya kadar, Sayıştay Meslek Mensupları ile Sayıştay Savcı Yardımcılarından, birinci sınıfa ayrılmalarına karar verilmiş olup da 6 yılını tamamlamış ve üyeliğe seçilme hakkını kaybetmemiş olanların aylık ödenek, tazminat ve diğer malî, sosyal hak ve yardımları hakkında; Sayıştay üyeleri ile ilgili hükümler uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmüyle birinci sınıf olan hâkim ve savcılar ile geçici 1 inci madde hükmüyle Sayıştay üyeleri ile ilgili hükümler uygulanacak olan Sayıştay Meslek Mensupları ile Sayıştay Savcı Yardımcıları, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren geçmişe yönelik malî hak talebinde bulunamazlar.

GEÇİCİ MADDE 3. — 357 sayılı Askerî Hâkimler Kanununda değişiklik yapıncaya kadar; birinci sınıfa geçirildikten sonra, bu sınıfta 6 yılını tamamlamış ve askerî yüksek yargı organları üyeliklerine seçilme niteliklerini kaybetmemiş olan askerî hâkim subaylar, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu uyarınca birinci sınıf hâkimler için öngörülen ek gösterge ve yüksek hâkimlik tazminatı hükümlerinden yararlanırlar.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu Kanunun 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapan hükmü, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce adaylıktan Danıştay Tetkik Hâkimliğine atanmış idarî yargı hâkimleri hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl süre ile, Danıştay tetkik hâkimliğine ve Danıştay Savcılığına yapılacak atamalarda, 2575 sayılı Danıştay Kanununun 11 inci maddesinin 1 numaralı fıkrasındaki beş yıllık hizmet süresi aranmaz. Bu atamalarda Danıştay Başkanlık Kurulunun olumlu görüşü de alınır.

MADDE 18. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

LİSTE : 1

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

(II) SAYILI CETVEL İHDAS EDİLMESİ UYGUN GÖRÜLEN KADROLAR

Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro adedi	Toplam
Bakanlık Yüksek Müşaviri	1	10	10

MADDE 17. — Kanunun 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Kanunun Geçici 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Kanunun Geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Kanunun Geçici 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Kanunun Geçici 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Kanunun Geçici 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Kanunun 18 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19. — Kanunun 19 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

LİSTE : 2

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

(I) SAYILI CETVEL
İHDAS EDİLMESİ UYGUN GÖRÜLEN KADROLAR

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro adedi	Toplam
GIH	Bakanlık Yüksek Müşaviri	1	5	5
GIH	Yayın İşleri Dairesi Başkanı	1	1	1
THS	Teknik İşler Dairesi Başkanı	1	1	1
GIH	Bakanlık Müşaviri	1	11	11
THS	Mühendis	1	2	2
THS	Mimar	1	1	1
THS	Mühendis	2	3	3
THS	Mimar	2	1	1
THS	Mühendis	3	4	4
THS	Mimar	3	1	1
GIH	Araştırmacı	4	4	4
GIH	Mütercim	4	8	8
GIH	Şube Müdürü	4	6	6
GIH	Şef	4	10	10
THS	Teknisyen	5	3	3
GIH	Memur	6	10	10
THS	Teknisyen	6	3	3
GIH	Memur	7	3	3
THS	Teknisyen	7	2	2
GIH	Memur	9	3	3
GIH	Sekreter	11	4	4
GIH	Şoför	11	5	5
YH	Hizmetli	11	5	5